

3 Σεπτεμβρίου 2022

Άγιος Νεκτάριος, Ο ζηλωτής με επίγνωση και ο ζηλωτής χωρίς επίγνωση!

/ [Σοφίας Πατερικής Απαύγασμα](#)

*Άγιος Νεκτάριος Επίσκοπος Πενταπόλεως ο
Θαυματουργός.*

(Επιμέλεια Στέλιος Κούκος)

Ποιο άλλο πνευματικό προσόν είπαμε ότι είναι ανάγκη να έχει ο πνευματικός πατέρας;

- Τον θείο ζήλο, άλλα με επίγνωση [με ακριβή γνώση]· διότι όποιος έχει ευγενικό πόθο για τη δόξα του Θεού, εργάζεται ακούραστα και με θερμή προθυμία.

Την επιθυμία και τον διακαή πόθο για τη διάδοση του θείου κηρύγματος, ώστε να στερεωθούν στην πίστη οι άνθρωποι και έτσι να ευοδωθεί το έργο της Εκκλησίας για την όλο και μεγαλύτερη επίδοση από τους ανθρώπους στη δόξα του Θεού και ώστε να ωφεληθεί ο πλησίον.

Η ένταση, η δύναμη της διάνοιάς του να στρέφεται προς τον Θεό και να διαθέτει αντοχή στην εφαρμογή του θείου Νόμου.

Από πού γεννιέται ο θείος ζήλος;

- Ο θείος ζήλος γεννιέται και τρέφεται από τη θερμή αγάπη στον Σωτήρα Χριστό.

Πότε είναι αποδεδειγμένο ότι ο ζήλος είναι θείος;

Όταν είναι ζήλος με επίγνωση.

Υπάρχει λοιπόν και ανεπίγνωστος ζήλος;

Βέβαια!

Πότε αυτός ο ζήλος είναι με επίγνωση;

Όταν η συνείδηση έχει σωστή πληροφόρηση και το πνεύμα φωτίζεται δεόντως από τη μελέτη του θείου λόγου· γιατί τότε κινείται από τον θείο έρωτα και την αγάπη προς τον Θεό και τον πλησίον, όταν πράττει με επίγνωση το θέλημα του Θεού. Ως εκ τούτου, συμπεριφέρεται μέσα στα όρια, δηλαδή στις εντολές, στο νόμο του Θεού.

Ο ζήλος αυτός, όσο περισσότερο αναζωογονείται, αναφλέγει και θερμαίνει την καρδιά, τόσο αποβαίνει περισσότερο θείος, περισσότερο καρποφόρος. Από τέτοιο ζήλο πρέπει να διακατέχονται όλα τα μέλη της Εκκλησίας που φέρουν επάξια το όνομα χριστιανός· Ιδιαίτέρως μάλιστα όσοι στέκουν στα ανώτατα αξιώματά της. Ο ιερός και ένθεος ζήλος τους πρέπει να φθάνει μέχρι το σημείο που έφθασε και ο ψαλμωδός και τοιουτοτρόπως να μπορεί να λέει με θάρρος προς τον Θεό: «ο ζήλος του οίκου σου κατέφαγέ με» (Ψαλμ. ξθ' 10).

Πότε μιλάμε για ανεπίγνωστο ζήλο;

Όταν ο ένθερος χριστιανός, εκδηλώνοντας το ζήλο του, πράττει αντίθετα προς το θείο Νόμο και προς το θέλημα του Θεού. Και όταν ενεργώντας για τη δόξα του Θεού παραβαίνει την πρωταρχική εντολή του θείου αυτού Νόμου που είναι η εντολή της αγάπης προς τον πλησίον, αναδεικνύοντας κατ' αυτόν τον τρόπο τον εαυτό του αντίπαλο του Θεού και του θείου Του θελήματος, όπως ακριβώς έπρατταν οι Ιουδαίοι, για τους οποίους λέει ο Απόστολος Παύλος ότι: «Μαρτυρώ γαρ αυτοίς ότι ζήλον Θεού έχουσιν, αλλ' ου κατ' επίγνωσιν» (Ρωμ. ι' 2).

Ο Απόστολος αναγνωρίζει μεν τον θείο ζήλο τους, δηλαδή τον θείο ζήλο για τη

δόξα του Θεού, ωστόσο τους επιπλήττει και τους κατηγορεί ότι αγνοούν από ραθυμία την ουσία, το πνεύμα του θείου Νόμου.

Τέτοιου είδους ζηλωτές χωρίς επίγνωση, υπήρξαν και πιστοί της Δυτικής εκκλησίας, των όποιων ο θερμός ζήλος άναψε πολλές φωτιές, καταδικάζοντας σε καύση τους αιρετικούς και όσων τα φρονήματα και πιστεύω τους στρέφονταν εναντίον τους!

Ποια είναι τα χαρακτηριστικά του έχοντος επίγνωση ζηλωτού;

Αγάπη θερμή προς τον Θεό και τον πλησίον, πραότητα, ανεξιθρησκεία, ανεξικακία, ευεργεσία και ευγενικοί τρόποι.

Και ποια είναι τα χαρακτηριστικά του μη κατ' επίγνωση ζηλωτού;

Φθόνος, επίμονος θυμός και εμπαθής αντίσταση στο αληθινό πνεύμα του θείου Νόμου. Παράλογο πάθος στο να υπερασπιστεί ιδιόρρυθμα δόγματα και αξιώματα, παθιασμένη υποστήριξη θρησκευτικών υποθέσεων χωρίς ιδιαίτερη ουσία, φιλοτάραχη και φιλόνηκη διάθεση για όλα τα θρησκευτικά ζητήματα.

Με ποιον μοιάζει αυτός που έχει τέτοιο ζήλο;

Με την πέτρα που κατρακυλώντας σε κατηφορικό έδαφος τερματίζει καταστρέφοντας ό,τι βρει στο δρόμο της. Αυτού του είδους ο άνθρωπος διδάσκει πάντοτε τα δικά του πιστεύω με πάθος, βία και θρασύτητα.

Επειδή βέβαια αδυνατεί όπως είναι φυσικό να προκαλέσει πυρ εξ ουρανού και να κατακάψει όλους αυτούς που του εναντιώνονται, ανάβει με ευχαρίστηση τη φλόγα του διωγμού σε αυτούς που έχουν αντιρρήσεις σε αυτά που πρεσβεύει. Και αν από πρόνοια ή από ανωτέρα βία και δύναμη αναχαιτισθεί, τότε ξεσηκώνει προθύμως έχθρα και πόλεμο κατά της ειρήνης και της ευτυχίας όσων δεν υποφέρουν αυτήν του την καταπίεση. Αυτά είναι τα χαρακτηριστικά του ζηλωτού που δεν έχει επίγνωση του τι πρεσβεύει η διδασκαλία του Χριστού.

Απόσπασμα από το βιβλίο του αγίου Νεκταρίου Πενταπόλεως, «Σπουδάζοντας με έναν Άγιο, Σημειώσεις για μια Ορθόδοξη Ποιμαντική», των εκδόσεων Άθως. Απόδοση στη νέα ελληνική Ευανθία Χατζή, επιμέλεια κειμένου, επίμετρο Γιώργος Μπάρλας.

<https://bit.ly/3QdUaZ0>